

Shipperin ja traderin puitesopimus

20.6.2019

20.6.2019

Sisällysluettelo

1	SOPIJAPUOLET JA SOPIMUKSEN TARKOITUS	5
2	SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO.....	6
3	MÄÄRITELMÄT.....	6
4	SOPIMUKSEN EHDOT	6
5	MARKKINAOSAPUOLEKSI REKISTERÖITYMINEN	7
6	TIEDONVAIHTO JA ILMOITUSMENETTELYT	7
7	KAPASITEETTISOPIMUSTEN EHDOT.....	8
7.1	Kapasiteetin varaaminen ja kapasiteettisopimuksen solmiminen.....	8
7.1.1	Kapasiteetin varausmenettely ja kapasiteettioikeuksien siirtomenettely	8
7.1.2	Manuaalinen kapasiteetinvarausmenettely ja kapasiteettioikeuksien siirtomenettely.....	8
7.2	Maakaasun laatuvaatimukset.....	9
7.3	Maakaasun luovutus ja vastaanotto	9
7.4	Määrien nominointi ja hyväksyminen.....	9
7.5	Mittaaminen ja määränjako	9
7.6	Kapasiteettihinnaston ehdot.....	9
7.7	Rajoitukset ja keskeytykset	10
7.8	Toimitusvarmuuden ylläpitäminen.....	10
7.9	Kapasiteettisopimuksen purkaminen.....	10
8	LUOTTOKELPOISUUSVAATIMUKSET	10
9	TASEVASTUUN JÄRJESTÄMINEN.....	11
10	LASKUTUS.....	11
11	YLIVOIMAINEN ESTE.....	12
12	VAHINKOJEN KORVAAMINEN.....	12
12.1	Vahinkojen korvaaminen virheellisistä mittauksista johtuen	13
12.2	Vahinkojen korvaaminen kapasiteettisopimukseen ja kapasiteettioikeuksien siirtoon liittyen.....	13
12.3	Vahinkojen korvaaminen maakaasun laatupoikkeamiin liittyen.....	14
12.4	Vahinkojen korvaaminen tasehallintapalveluun liittyen.....	14
13	SALASSAPITO	14

20.6.2019

14	SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN	14
14.1	Sopimuksen siirtäminen.....	14
14.2	Sopimuksen irtisanominen.....	14
14.3	Sopimuksen purkaminen	15
15	SOPIMUKSEN MUUTOKSET	15
16	ERIMIELISYYDET	16
17	MUUT SOPIMUSEHDOT	16
18	ALLEKIRJOITUKSET	16
1	SOPIJAPUOLET JA SOPIMUKSEN TARKOITUS	4
2	SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	5
3	MÄÄRITELMÄT	5
4	SOPIMUKSEN EHDOT	5
5	MARKKINAOSAPUOLEKSI REKISTERÖITYMINEN	5
6	TIEDONVAIHTO JA ILMOITUSMENETTELYT	6
7	KAPASITEETTISOPIMUSTEN EHDOT	7
7.1	Kapasiteetin varaaminen ja kapasiteettisopimuksen solmiminen.....	7
7.1.1	Kapasiteetin varausmenettely ja kapasiteettioikeuksien siirtomenettely	7
7.1.2	Manuaalinen kapasiteetinvarausmenettely ja kapasiteettioikeuksien siirtomenettely	7
7.2	Maakaasun laatuvaatimukset	8
7.3	Maakaasun luovutus ja vastaanotto	8
7.4	Määrien nominointi ja hyväksyminen	8
7.5	Mittaaminen ja määränjako	8
7.6	Kapasiteettihinnaston ehdot	8
7.7	Rajoitukset ja keskeytykset	8
7.8	Toimitusvarmuuden ylläpitäminen.....	8
7.9	Kapasiteettisopimuksen purkaminen	9
8	LUOTTOKELPOISUUSVAATIMUKSET	9
9	TASEVASTUUN JÄRJESTÄMINEN	10
10	LASKUTUS	10
11	YLIVOIMAINEN ESTE	11

20.6.2019

Shipperin ja traderin puitesopimus

1 Sopijapuolet ja sopimuksen tarkoitus

Tämä Shipperin ja traderin puitesopimus (jäljempänä "puitesopimus") on solmittu seuraavien sopijapuolten välillä:

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija

Nimi:
Katuosoite tai PL:
Postinumero ja -toimipaikka:
y-tunnus:
EIC-osapuolitunnus:

ja

Shipper tai trader

Nimi:
Katuosoite tai PL:
Postinumero ja -toimipaikka:
y-tunnus:
Rooli (shipper / trader):
EIC-osapuolitunnus:

Shipper tai trader ja järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija sopivat tällä puitesopimuksella sopijapuolten vastuista, oikeuksista ja velvollisuuksista.

Tämä puitesopimus luo shipperille tai traderille edellytykset seuraaviin:

- a) toimia tasevastaavana shipperinä, tasevastaavana traderina tai liittyä tasevastaavan shipperin tai traderin hallinnoimaan taseryhmään;
- b) shipperille hyväksyä toimitussuhteita yhteen tai useampaan vähittäismyyjän asiakassalkkuun ja/tai jäännöskulutuksen asiakassalkkuun;
- c) shipperille hyväksyä toimitussuhteita yhteen tai useampaan biokaasun verkkoonsyöttäjän biokaasusalkkuun;
- d) shipperille hyväksyä toimitussuhteita siirtoverkon loppukäyttäjien käyttöpaikkoihin;
- e) shipperille solmia kapasiteettisopimuksia syöttö- ja ottopisteisiin, biokaasun virtuaaliseen syöttöpisteeseen sekä ottovyöhykkeelle;
- f) shipperille suorittaa kapasiteettioikeuksien siirtoja Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti;

20.6.2019

- g) shipperille ja traderille suorittaa kaasumäärien omistajanvaihtoja Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti ja
- h) shipperille nominoida ja renominoida siirrettäviä kaasumääriä Balticconnectorin syöttö- ja ottopisteessä ja Imatran syöttöpisteessä.

Tämä puitesopimus luo järjestelmävastaavalle siiroverkonhaltijalle velvollisuuden siirtää shipperin kaasumäärät verkossaan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti, ~~shipperin varaaman kapasiteetin puitteissa, tai Balticconnectorin osalta shipperin nominoinnin mukaisesti.~~

2 Sopimuksen voimassaolo

Tämä puitesopimus tulee voimaan, kun se on molemmin puolin allekirjoitettu ja shipperin tai traderin luottokelpoisuus on hyväksytty, ks. kohta 8.

Sopimuksen soveltaminen alkaa 1. tammikuuta 2020. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

3 Määritelmät

Kulloinkin voimassa olevien Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 2 esitettyjä määritelmiä sovelletaan tähän puitesopimukseen, ellei muuta ole erikseen tässä puitesopimuksessa määritelty.

4 Sopimuksen ehdot

Alla luetellut kulloinkin voimassa olevat dokumentit muodostavat kokonaisuuden tämän puitesopimuksen kanssa:

- Portaalin pääsyoikeusehdot (liite 1),
- Siirtoverkonhaltijan siirtopalvelun ehdot (liite 2),
- Tasehallinnan ehdot (liite 3),
- Kaasunsiirron säännöt (liite 4),
- Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnasto (liite 5) ja
- Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohje (liite 6).

Kulloinkin voimassa olevat dokumentit löytyvät järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan verkkosivuilta.

20.6.2019

5 Markkinaosapuoleksi rekisteröityminen

Shipperin ja traderin on solmittava järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kanssa tämä puitesopimus ja rekisteröidyttävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ylläpitämään markkinaosapuolirekisteriin, kuten on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 4.

~~Shipperin ja traderin perustiedot rekisteröidään markkinaosapuolirekisteriin tämän puitesopimuksen solmimisen yhteydessä.~~

Shipperin ja traderin perustietojen päivittäminen, shipperin toimitussuhteista ilmoittaminen ja taseryhmästä ilmoittaminen tapahtuvat järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan portaalissa. Solmimalla tämän puitesopimuksen shipper tai trader sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevia Portaalin pääsyoikeusehtoja.

Shipperin ja traderin on ilmoitettava järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kaikista muutoksista perustietoihinsa ja shipperin toimitussuhteisiinsa, kuten on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 4, sekä taseryhmänsä, kuten on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 9.

Shipper tai trader on rekisteröitynä markkinaosapuolirekisterissä niin pitkään, kunnes tämän puitesopimuksen voimassaolo on päättynyt ja kaikki shipperin tai traderin oikeudet ja vastuut tämän puitesopimuksen ja Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti ovat päättyneet.

6 Tiedonvaihto ja ilmoitusmenettelyt

Solmimalla tämän puitesopimuksen shipper tai trader sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevia kaupankäynti-ilmoitus- ja nominaatiostandardeja Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjeen mukaisesti sekä ilmoittamaan järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kaikista kahdenvälisistä kaupoistaan ja siirtomääristään Imatran valtakunnallisessa rajapisteessä ja Balticconnectorin yhteenliitännätpisteessä, kuten on esitetty Kaasunsiirtojen sääntöjen luvussa 7.-

Shipper tai trader voi valtuuttaa kolmannen osapuolen antamaan puolestaan kaupankäynti-ilmoituksia ja shipper nominaatioita järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle, mutta vastuu tämän puitesopimuksen ehtojen noudattamisesta säilyy shipperillä tai traderillä, joka on siirtänyt valtuuttanuttuun kolmannen osapuolenle.sopijapuolella.

Tämän puitesopimuksen solmimisen yhteydessä shipper tai trader on vastaanottanut voimassa olevan Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjeen ja sitoutuu noudattamaan sitä. Kun Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjetta päivitetään, shipper tai trader sitoutuu myös toteuttamaan vaaditut muutokset siten, kuin ne on esitetty Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjeessa. Voimassa oleva versio Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohjeesta julkaistaan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan verkkosivulla.

Shipper tai trader voi vaihtaa tietoja seuraavilla menetelmillä:

- a) kaupankäynti-ilmoitukset ja nominointi sähköisillä sanomaviesteillä XML-formaatissa Edig@s-standardin mukaisesti ja/tai

20.6.2019

- b) kaupankäynti-ilmoitukset ja nominaatiot manuaalisesti järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan portaalin kautta.

Shipperin tai traderin on läpäistävä hyväksytysti järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tai tämän valtuuttaman kolmannen osapuolen asettamat sähköisiä sanomaviestejä koskevat testit, jotta Shipper tai trader voidaan hyväksyä käyttämään sähköistä sanomaviestiliikennettä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kanssa.

7 Kapasiteettisopimusten ehdot

Solmimalla tämän puitesopimuksen ~~shipper saa~~:

- a) Shipper saa Oikeuden käyttää järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tarjoamia siirtopalveluja kapasiteettisopimusten määrittelemien kapasiteettijaksojen keston ajan, siirtää solmittuun kapasiteettisopimukseen liittyviä kapasiteettioikeuksia toiselle shipperille, lähettää nominaatioita ja renominaatioita sekä suorittaa muita kapasiteettiin liittyviä shipperille kuuluvia tehtäviä, kuten Kaasunsiirron säännöissä ja Siirtoverkonhaltijan siirtopalvelujen ehdoissa on esitetty.
- b) Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija sitoutuu siirtämään shipperin omistamaa maakaasua solmittujen kapasiteettisopimusten, mahdollisten hyväksytyjen kapasiteettioikeuksien siirtojen ja hyväksytyjen nominaatioiden mukaisesti kapasiteettisopimusten ja kapasiteettioikeuksien siirtojen määrittelemien kapasiteettijaksojen ajan, kuten Kaasunsiirron säännöissä ja Siirtoverkonhaltijan siirtopalvelujen ehdoissa on esitetty.

Solmimalla tämän puitesopimuksen Shipper sitoutuu noudattamaan Kaasunsiirron säännöissä esitettyjä kapasiteettiin liittyviä ehtoja ja maksamaan järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle asianmukaiset kapasiteettiin ja kapasiteettioikeuksien siirtoon liittyvät kulloinkin voimassa olevassa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnastossa esitetyt maksut. Shipperin on lisäksi täytettävä tämän puitesopimuksen kohdan 8 mukaiset järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset voidakseen varata kapasiteettia ja siirtää kapasiteettioikeuksia.

7.1 Kapasiteetin varaaminen ja kapasiteettisopimuksen solmiminen

Kapasiteetin varausmenettelyt, kapasiteettituotteet ja kapasiteettisopimusten solmiminen sekä ehdot ruuhkanhallintamenettelyistä on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 5.

7.1.1 Kapasiteetin varausmenettely ja kapasiteettioikeuksien siirtomenettely

Kapasiteetin varaaminen ja kapasiteettioikeuksien siirto on tehtävä, kuten on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 5 ja 6.

7.1.2 Manuaalinen kapasiteetinvarausmenettely ja kapasiteettioikeuksien siirtomenettely

Jos shipper haluaa poikkeustilanteessa käyttää manuaalista kapasiteetinvarausmenettelyä tai manuaalista kapasiteettioikeuksien siirtomenettelyä, shipperin on ilmoitettava tästä

20.6.2019

järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kirjallisesti ja ilmoitettava samassa yhteydessä shipperin valtuuttaman yhteysosapuolen sähköpostiosoite, josta yhteysosapuoli lähettää kapasiteettivarauspyyntöjä ja kapasiteettioikeuksien siirtopyyntöjä järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vahvistaa kirjallisen ilmoituksen vastaanottamisen shipperille sähköpostitse ja tiedottaa shipperin ilmoittamaa yhteysosapuolta siitä sähköpostiosoitteesta, johon kapasiteettivarauspyynnöt ja/tai kapasiteettioikeuksien siirtopyynnöt on lähetettävä.

Vain shipperin kapasiteettivarauspyyntöjä lähettämään valtuuttama yhteysosapuoli saa lähettää kapasiteettivarauspyyntöjä sähköpostitse. Yhteysosapuolen sähköpostiosoitteen ilmoittamalla shipper hyväksyy, että ko. osoitteesta lähetetyt kapasiteettivarauspyynnöt ja kapasiteettioikeuksien siirtopyynnöt ovat shipperia sitovia.

7.2 Maakaasun laatuvaatimukset

Maakaasun laatuvaatimukset on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 16.

7.27.3 Maakaasun luovutus ja vastaanotto

Maakaasun luovutus ja vastaanotto tapahtuvat Kaasunsiirron sääntöjen luvun 11 mukaisesti.

7.31.1 Maakaasun laatuvaatimukset

~~Maakaasun laatuvaatimukset on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 16.~~

7.4 Määrien nominointi ja hyväksyminen

Shipperin on nominointava kaasutoimituspäivän siirtomäärät järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle, kuten on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 7.

7.5 Mittaaminen ja määränjako

Maakaasumäärien mittaamiseen liittyvät ehdot on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 10.

Shipperin määränjako suoritetaan, kuten on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 8.

7.6 Kapasiteettihinnaston ehdot

Shipperin solmimien kapasiteettisopimusten tariffeihin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnastoa, joka on esitetty järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan verkkosivulla.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija varaa oikeuden tehdä muutoksia hinnoitteluperiaatteisiin ja hinnastoon perustellusta syystä. Perusteltuja syitä ovat muutokset lainsäädännön ja Energiaviraston määräysten johdosta sekä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan hinnastomuutokset. Shipperille tiedotetaan em. muutoksista kirjallisesti niin pian kuin mahdollista. Muutokset astuvat voimaan siitä

20.6.2019

päivämäärästä, jolloin lainsäädäntömuutos astuu voimaan, muutoksen on oltava toteutettuna Energiaviraston määräyksen mukaisesti tai hinnastomuutos astuu voimaan.

7.7 Rajoitukset ja keskeytykset

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus tilapäisesti keskeyttää kaasun siirto tai rajoittaa sitä korjauksista, kunnossapidosta ja kapasiteettirajoituksista johtuen, kuten esitetään Kaasunsiirron sääntöjen luvuissa 12 ja 13.

7.8 Toimitusvarmuuden ylläpitäminen

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ehdot hätätilassa sovellettaviin menettelyihin on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 15.

7.9 Kapasiteettisopimuksen purkaminen

Kapasiteettisopimuksen olennaisen sopimusrikkomuksen tapauksessa sopijapuoli on oikeutettu purkamaan kapasiteettisopimuksen.

Tämän puitesopimuksen purkaminen, jonka voimassaolo on ehto kapasiteettisopimuksille, katsotaan olennaiseksi kapasiteettisopimuksen rikkomukseksi ja voi johtaa kapasiteettisopimuksen purkamiseen.

8 Luottokelpoisuusvaatimukset

Shipperin on täytettävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset voidakseen varata kapasiteettia ja hankkiakseen kapasiteettioikeuksia. Tasevastaavan shipperin ja tasevastaavan traderin on myös täytettävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset toimiakseen tasevastaavana.

Järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle Shipperin on asetettava vakuus, joka on ~~kunakin ajanhetkenä~~ arvoltaan ~~kulloinkin kuluvan kalenterivuodenviimeisten 12 kk~~ aikana toteutuneiden ja tuleville ~~3 kk arvioidun van~~ suurimman kapasiteettia koskevan kuukausilaskun määrä kerrottuna kolmella. ~~Järjestelmävastaavan~~ siirtoverkonhaltija tarkastaa vakuuksien riittävyyden jokaisen jokaisen shipperin tekemän kapasiteettivarauspynnönön yhteydessä siten, että vakuuksien tulee olla riittävät myös siinä tapauksessa, että vakuuksien arvon tulee kattaa myös ko. viimeisen 12 kk aikana toteutuneissaden kuukausilaskujen lisäksiissa huomioidaan arvon tulee kattaa jo solmittujen kapasiteettisopimusten ja -varauspynnön mukaisen kapasiteettisopimuksen mukainensisältävämäperusteella arvioidun tulevien kuukausien suurimman seuraavan kuukauden arvioidun kuukausilaskun määrä kerrottuna kolmella lasku, ennen kuin järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi hyväksyä kapasiteettisopimusta voidaan varauspynnön mukaisesti solmia.

Tasevastaavalta shipperiltä tai tasevastaavalta traderilta vaaditaan lisäksi, että vakuuden arvo kattaa tasevastaavan kunakin ajanhetkenä avoimena olevat laskut tasepoikkeamamaksuista ja arvioidut tasevastaavalta laskuttamatta olevat tasepoikkeamamaksut sisältäen 10 % varmuusmarginaalin tasepoikkeamamaksujen kuukausivaihtelulle.

20.6.2019

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus kuitata shipperin tai traderin lasku maksetuksi vakuuksista, jos shipperin tai traderin lasku on maksamatta vielä seitsemän vuorokauden kuluttua laskun eräpäivästä.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija arvioi sekä shipperin tai traderin liiketoiminnan aloitustilanteessa että jatkuvasti shipperin tai traderin vakuuksien riittävyttä. Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on aina oikeus vaatia lisävakuuksia, jos shipper tai trader ei täytä tarvittavia vakuusvaatimuksia.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija hyväksyy vakuuksina A-luottoluokitettua [\(Moody's tai Standard & Poors\)](#) EU-maahan rekisteröidyn rahoituslaitoksen on demand –takuusitoumukset ja shipperin tai traderin pankkitalletukset järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan osoittamalle pankkitilille.

Vakuudet vapautetaan [vasta 7 vrk kuluessa siitä](#), kun shipper tai trader on hoitanut kaikki maksusuorituksensa järjestelmävastaavaa siirtoverkonhaltijaa kohtaan ja tämän puitesopimuksen irtisanomisaika on päättynyt.

9 Tasevastuun järjestäminen

Shipperin tai traderin on toimittava tasevastaavana itse tai liityttävä toisen tasevastaavan hallinnoimaan taseryhmään Kaasunsiirron sääntöjen luvun 9 mukaisesti.

Solmimalla tämän puitesopimuksen shipper tai trader sitoutuu toimimaan (alla esitetystä vaihtoehdoista valitaan toinen):

- Tasevastaavana noudattaen Tasehallinnan ehtoja.
- Taseryhmän jäsenenä ulkoistaen tasevastuunsa kolmannelle osapuolelle, jolla on oikeus toimia tasevastaavana.

Muutos edellä esitettyyn valintaan edellyttää shipperiltä tai traderilta kirjallista ilmoitusta järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle vähintään 20 vuorokautta ennen muutoksen voimaan astumista. Muutosilmoituksessa shipperin tai traderin on ilmoitettava, miten tämän tasevastuu muuttuu sekä päivämäärä, mistä alkaen muutoksen on oltava voimassa. Muutos voi astua voimaan ainoastaan kunkin kaasukuukauden ensimmäisestä kaasutoimituspäivästä alkaen. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vahvistaa shipperille tai traderille kirjallisesti muutosilmoituksen vastaanottamisen ja kaasutoimituspäivän, josta alkaen muutos astuu voimaan.

10 Laskutus

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan järjestelmäpalveluihin ja kapasiteettisopimukseen liittyvien maksujen laskutuskausi on kaasukuukausi.

Kapasiteettiin liittyvät maksut on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 17 sekä laskutus Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 18.

20.6.2019

Shipperin solmimiin kapasiteettisopimukseen liittyvät kiinteät maksut laskutetaan laskutuskausittain etukäteen vuosi-, neljännesvuosi- ja kuukausituotteiden osalta. Shipperin solmimiin kapasiteettisopimukseen liittyvät kiinteät maksut laskutetaan laskutuskausittain jälkikäteen päivä- ja päivänsäisten kapasiteettituotteiden osalta. Kapasiteetin käyttämättä jättäminen ja kapasiteettioikeuksien siirto eivät vapauta shipperiä kapasiteettisopimukseen liittyvien kiinteiden maksujen maksamisesta.

Shipperin toimitettuihin maakaasumääriin perustuvat muuttuvat maksut laskutetaan laskutuskausittain jälkikäteen, kun asianomaisen laskutuskauden lopullinen taseselvitys on suoritettu.

Tasevastaava shipperin tai tasevastaava traderin on maksettava järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle myös käyttämistään järjestelmäpalveluista tasepoikkeamista tai tämä saa järjestelmävastaavalta siirtoverkonhaltijalta hyvityksen kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Jos tasevastaava shipper tai tasevastaava trader on solminut Taseryhmien yhdistämissopimuksen tasepoikkeamiensa netottamiseksi, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija laskuttaa tai hyvittää tasepoikkeamista siltä osapuolelta, joka on Taseryhmien yhdistämissopimuksessa merkitty laskutusosapuoleksi.

Kaikkien laskujen (maksu tai hyvitys) maksuaika on neljätoista (14) päivää laskun päiväyksestä. Ylijalalta peritään (tai maksetaan, jos kyseessä on hyvitys) kulloinkin voimassa oleva yleisen korkolain (340/2002 muutoksineen) mukainen viivästyskorko.

Shipperin on vaadittaessa asetettava lisävakuus kapasiteettisopimukseen perustuvien maksujen suorittamiseksi kohdassa 8 esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Tasevastaavan shipperin tai tasevastaavan traderin on vaadittaessa asetettava lisävakuus järjestelmäpalvelujen tasepoikkeamamaksujen maksamiseksi kohdassa 8 esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Mikäli shipperin heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta johtuen (mm. usein toistuvat maksuviiveet) järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija katsoo, että sillä on perusteltua aihetta epäillä saataviensa täyden suorituksen vaarantuvan, järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus muuttaa laskutuskäytäntö ennakkolaskutukseen perustuvaksi. Ennakkolaskutuksen laskutuskausi voi olla lyhyempi kuin kaasukuukausi. Ennakkolaskutettavat summat perustuvat shipperin voimassa oleviin kapasiteettisopimukseen.

11 Ylivoimainen este

Ylivoimaisen esteen tilanteessa noudatetaan Kaasunsiirron sääntöjen lukua 14.

12 Vahinkojen korvaaminen

Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vain sellaiset tähän puitesopimukseen perustuvat välittömät vahingot, jotka johtuvat vahingon aiheuttaneen sopijapuolen tahallisuudesta tai tuottamuksesta. Kumpikaan sopijapuoli ei ole velvollinen korvaamaan toiselle sopijapuolelle mahdollisesti aiheutuneita välillisiä tai epäsuoria vahinkoja.

20.6.2019

Sopijapuoli, johon mahdollinen vahinko kohdistuu, on velvollinen välittömästi ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, jotka edesauttavat vahingon estämistä tai rajoittamista. Mikäli hän tämän laiminlyö ja vahinko tästä johtuen suurenee, hän on korvausvelvollinen.

Siinä tapauksessa, että syntyy vahingonkorvausvelvoite kolmannelle osapuolelle, on kumpikin sopijapuoli vastuussa omien työsuoritteidensa tai laitteidensa aiheuttamista vahingoista.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ei ole vastuussa virheistä markkinaosapuolirekisterin tiedoissa, esteistä päästä markkinaosapuolirekisteriin, virheistä markkinaosapuolirekisterin tietojen säilytyksessä tai häiriöistä markkinaosapuolirekisterin ylläpitoon käytetyissä järjestelmissä, ellei kyseessä ole järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tahallisuudesta tai tuottamuksesta johtuva virhe.

12.1 Vahinkojen korvaaminen virheellisistä mittauksista johtuen

Kaasunmittausjärjestelmän virheellisistä mittauksista johtuvien korvausvelvollisuuksien käsittely on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen kohdissa 10.6 ja 10.7.

12.2 Vahinkojen korvaaminen kapasiteettisopimukseen ja kapasiteettioikeuksien siirtoon liittyen

Sopijapuolet eivät ole vastuussa kapasiteettisopimukseen ja kapasiteettioikeuksien siirtoon liittyvistä vahingoista, ellei vahingon osoiteta aiheutuneen sopijapuolen tai tämän toimeksiannosta toimivan tuottamuksesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Sopijapuolet eivät ole vastuussa toisilleen epäsuorista tai välillisistä vahingoista, kuten esimerkiksi saamatta jääneestä voitosta tai sopijapuolen kolmannelle osapuolelle maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan seurannaisvahingoista, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella taikka salassapitovelvoitteen rikkomisella.

Kun kapasiteettisopimus päättyy shipperin olennaisen sopimusrikkomuksen vuoksi, shipper on velvollinen korvaamaan tästä aiheutuneet vahingot järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle.

~~Tapauksessa, jolloin tilanteeseen liittyy kapasiteettiin liittyviä maksuja Kaasunsiirron sääntöjen luvun 17 mukaisesti, sopimuspuolelta ei voida pitää korvausvelvollisena enemmästä kuin mitä on kuvattu Kaasunsiirron sääntöjen kohdissa 13, ja 17.3 ja 17.7. Mikäli järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ei kykene täyttämään kapasiteettisopimusten sisältämien kiinteiden kapasiteettituotteiden mukaisia velvoitteitaan joko kokonaan tai osittain kapasiteettirajoituksista johtuen, shipperin kapasiteettisopimukseen liittyvien kiinteiden kapasiteettituotteiden kapasiteettimaksuja alennetaan vastaavasti joko kokonaan tai osittain kyseiseltä ajanjaksolta. Tilanteeseensa, jossa järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija on joutunut rajoittamaan shipperin hankkimien kiinteiden kapasiteettituotteiden käyttöä järjestelmävastaavasta siirtoverkonhaltijasta johtuvasta syystä, sovelletaan Kaasunsiirron sääntöjen kohtaa 17.8.~~

Pakollisen kapasiteettioikeuksien siirron tapauksessa Kaasunsiirron sääntöjen kohdan 5.65.3 mukaisesti kapasiteettioikeuksia siirtävä shipper ei voi vaatia korvauksia, ellei järjestelmävastaava

20.6.2019

siirtoverkonhaltija ole tahallisesti ja olennaisesti rikkonut tarvittavan kapasiteettimäärän arviointia koskevia kriteerejä.

12.3 Vahinkojen korvaaminen maakaasun laatupoikkeamiin liittyen

Maakaasun laatuvaatimukseen liittyvät korvausvelvollisuudet on esitetty Kaasunsiirron sääntöjen luvussa 16, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

12.4 Vahinkojen korvaaminen tasehallintapalveluun liittyen

Vahinkojen korvaaminen tasehallintapalveluun liittyen on esitetty Tasehallinnan ehtojen kohdassa 11.

13 Salassapito

Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa saamansa toisen sopijapuolen tiedot, jotka on sovittu salaisiksi (ks. Kaasunsiirron säännöt luku 19.1). Molemmat sopijapuolet ovat velvollisia säilyttämään salassa pidettäviä tietoja huolellisesti. Salassapitovelvollisuus jatkuu myös tämän puitesopimuksen päättymisen jälkeen niin kauan kuin tietojen salassapidolla on merkitystä salassa pidettävän tiedon luovuttajalle. Salassapitovelvollisuus on voimassa kuitenkin enintään kymmenen (10) vuotta, elleivät sopijapuolet kirjallisesti muuta sovi tai lainsäädännöstä muuta johdu.

Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan estä sopijapuolta luovuttamasta tai paljastamasta salassa pidettävää tietoa, mikäli sopijapuoli on velvollinen luovuttamaan tämän tiedon lain, asetuksen, viranomaismääräyksen tai tuomioistuimen päätöksen perusteella.

14 Sopimuksen siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen

14.1 Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuoli saa siirtää tämän puitesopimuksen kolmannelle osapuolelle toisen sopijapuolen etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella. Tämän lisäksi järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi siirtää tähän puitesopimukseen liittyvät oikeutensa ja vastuunsa kolmannelle osapuolelle Energiaviraston päätöksellä [Maakaasumarkkinalain-maakaasumarkkinalain \(587/2017 muutoksineen\)](#) 8 pykälän mukaisesti.

14.2 Sopimuksen irtisanominen

Shipper tai trader voi irtisanoa tämän puitesopimuksen ilmoittamalla tästä kirjallisesti järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle. Shipperille ja tasevastaavalle shipperille sopimuksen irtisanomisaika on shipperin voimassa olevien kapasiteettisopimusten viimeisenä päättyvän kapasiteettijakson päättymispäivämäärä lisättyinä kahdella kuukaudella. Tasevastaavalle traderille irtisanomisaika on kaksi kuukautta. Tämä puitesopimus on aina irtisanottava kuukauden ensimmäisestä kaasutoimituspäivästä lukien ja aina edellyttäen, että kaikki shipperin tai traderin maksut ja muut sopimusten mukaiset vastuut säilyvät voimassa, kunnes ne on kokonaisuudessaan suoritettu.

20.6.2019

Shipperin ja traderin maksusuoritukset ja hyvitykset Kaasunsiirron sääntöjen luvun 18 mukaisesti voivat jatkua vielä senkin jälkeen, kun shipper tai trader on poistettu markkinaosapuolirekisteristä, ks. luottokelpoisuutta koskevat ehdot kohdassa 8 koskien vakuuksien ylläpitämistä tämän puitesopimuksen päättämisen jälkeen.

Jos yllä esitetystä huolimatta shipperillä on edelleen kapasiteettisopimuksia voimassa silloin, kun tämä puitesopimus päättyy, sovelletaan kohdan 14.3 ehtoja.

14.3 Sopimuksen purkaminen

Tähän puitesopimukseen liittyvän olennaisen sopimusrikkomuksen tapauksessa, mukaan lukien toistuvat olennaiset kapasiteettisopimusten rikkomukset, sopijapuoli on oikeutettu purkamaan tämän puitesopimuksen.

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus purkaa tämä puitesopimus välittömästi, jos shipper tai trader laiminlyö järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kirjallisesta muistutuksesta huolimatta olennaisesti maksuvelvollisuutensa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle tai shipper tai trader on asetettu konkurssiin tai selvitystilaan tai viranomainen on todennut shipperin tai traderin maksukyvyttömäksi. Tämän puitesopimuksen purkua ei kuitenkaan panna täytäntöön, mikäli shipper tai trader antaa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle riittävän vakuuden.

Sen lisäksi, mitä edellä esitetään, sopijapuolella on oikeus purkaa tämä puitesopimus, jos toinen sopijapuoli muuten aiheuttaa tilanteen, joka on olennaisesti tämän puitesopimuksen vastainen, eikä tämä kohtuullisessa ajassa korjaa tilannetta.

Vakuudet vapautetaan tässä tapauksessa 7 vrk kuluessa siitä, kun shipper tai trader tai tämän konkurssipesä on suorittanut avoimet maksunsa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle ja tämän puitesopimus on päättynyt.

15 Sopimuksen muutokset

Mikäli tämän puitesopimuksen voimassaoloaikana tulee voimaan Euroopan sisämarkkinoita koskevia uusia määräyksiä, Suomen maakaasumarkkinalain ([587/2017 muutoksineen](#)) muutoksia ja/tai järjestelmävastaavaa siirtoverkonhaltijaa velvoittavia uusia soveltamismääräyksiä, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija muuttaa vastaavasti tämän puitesopimusta tai sen ehtoja.

Tämän puitesopimuksen ehtojen muuttaminen voi edellyttää valvontaviranomaisen hyväksyntää tai sitä, että uudet määräykset ovat sellaisenaan sopijapuolia velvoittavia. Mikäli mahdollista, tämän puitesopimuksen ehtoja koskevista muutoksista ilmoitetaan vähintään kolme (3) kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa. Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on lisäksi oikeus tehdä tarvittaessa tämän puitesopimuksen liitteisiin ja sovellohjeisiin muutoksia, joilla ei muuteta shipperin tai traderin oikeuksia ja velvollisuuksia.

20.6.2019

Ennen tämän puitesopimuksen, sen liitteiden tai sovellusohjeiden muuttamista järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija käsittelee muutokset Energiaviraston kanssa, joka arvioi, onko kyseessä sellainen muutos, jonka viranomaisen tulee etukäteen vahvistaa.

16 Erimielisyydet

Kaikki tästä puitesopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat sopijapuolten väliset erimielisyydet pyritään sopimaan neuvotteluteitse. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, tästä puitesopimuksesta syntyneet riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä

Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjen mukaisesti. [Välimiesoikeus on kolmijäseninen. Välimiesmenettelyn paikkana on Helsinki, Suomi ja kielenä englanti, elleivät osapuolet toisin sovi.](#)

17 Muut sopimusehdot

Sopijapuolet ovat velvollisia antamaan toisilleen viivytyksettä tämän puitesopimuksen soveltamisessa tarvittavat tiedot ja edesauttavat kumpikin osaltaan tämän puitesopimuksen tarkoituksen toteutumista.

18 Allekirjoitukset

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Paikka:

Paikka:

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija

Shipper tai trader